

Čís. 14750.

K výkladu § 1 odst. (1) čís. 2 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. a § 1 odst. 1 lit. a) zák. čís. 89/20 Sb. z. a n.

Pojistná povinnost kancelářských zaměstnanců; pokud jí podléhají.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1935, Rv I 1028/35.)

Žalobce přednesl, že byl zaměstnán jako kancelářský úředník v cihelně žalované obce a že, ač konal práce převážně duševního rázu a podléhal proto pensijnímu pojištění, nebyl přihlášen žalovanou k pojištění: škodu, jež mu tím vzešla, vymáhá na žalované žalobou. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Pro spor jest rozhodné, zda žalobce podléhal pensijnímu pojištění. Ježto žalobce byl u žalované obce v její cihelně zaměstnán od 1. května 1926 do 30. září 1933, přicházejí pro jeho pens. pojištění v úvahu předpisy zákona: ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. z. z r. 1907, jeho novela ze dne 25. června 1914 čís. 138 ř. z., a doplňující doslov zákona ze dne 5. února 1920 čís. 89 sb. z. a n., platný do 31. prosince 1928 a dále zákon ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n., platný od 1. ledna 1929. Za platnosti dřívějších zákonů pracoval žalobce 32 měsíců, za platnosti posledního zákona čís. 26/29 sb. z. a n. 57 měsíců. Ustanovením § 1 odst. 1 čís. 2 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. bylo rozšířeno pensijní pojištění na skupinu kancelářských zaměstnanců. Kancelářští zaměstnanci podléhají podle tohoto zákona zásadně pojištění, i když nejsou úředníky nebo nekonají práce, které jsou průpravou k povolání úřednickému ve smyslu ustanovení čís. I. K jejich pojistné povinnosti není také — na rozdíl od dříve platného zákona — zapotřebí, aby konali kupecké nebo vyšší nekupecké služby podle zákona o soukromých zaměstnancích. Výjimka stanovena jest jen o osobách zaměstnaných čištěním, úklidem, hlášením návštěv, posílkami (mimo roznášení) ceností, rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou neb mechanickou nebo podobnými pracemi, byť i vedle této hlavní činnosti konaly práce druhu jiného. Podle toho, jak strany nesporně vylicily činnost žalobce, že vedl seznam dělníků, obstarával jejich přihlašování a odhlašování, že vedl v evidenci příjem a výdej zboží a vedl záznamy zboží, že v nepřítomnosti mistrově vedl dozor nad dělníky, že ojedinele vyplácel i mzdy dělníkům, jest žalobce pokládati za zaměstnance kancelářského ve smyslu § 1 odst. 1 čís. 2 zákona čís. 26/29 sb. z. a n., podléhajícího pensijní pojistné povinnosti. Ježto však žalobce za platnosti tohoto zákona čís. 26/29 sb. z. a n. nenabyl 60 pensijních měsíců (§ 16), nemůže pouze z tohoto zákona odvozovati svůj nárok na náhradu škody pro nepřihlášení k pensijnímu pojištění. Třeba proto zkoumati, zda činnost žalobcova byla toho rázu, aby podléhala pensijnímu

pojištění i v době před 1. lednem 1929. Podle § 1 odst. 1 lit. a) zákona č. 89/20 sb. z. a n. podléhali pensijní pojistné povinnosti zaměstnanci ve služebním poměru, kteří vykonávali práce převážně duševní. Pracemi převážně duševními jsou práce, při kterých podstatná část činnosti záleží v pochodech myšlenkových, které potřebují vnějšího písemného neb ústního výrazu (příkazu, dispoice, prohlášení, záznamu a podobně), jen proto, aby se mohly státi zřejmými, nebo práce, při nichž podstata činnosti záleží v tvoření vlastních úsudků (srov. rozh. čís. 13676 sb. n. s.). Pro posouzení činnosti žalobcovy s tohoto hlediska schází však skutkový podklad. Soud prvé stolice uvedl v úvodu svého rozsudku jako nesporný přednes výpočet prací, které žalobce u žalované obce konal. Týž soud provedl pak o činnosti žalobcově důkazy a učinil o nich zjištění, která však nejsou dostatečně jasná, by dalo se posouditi, zda šlo při vedení seznamu dělníků, evidence příjmu a výdeje zboží, záznamech o zboží jen o konstatování pouhých skutečností a poznatků, jež získal žalobce prostými smysly a k čemuž stačil jednoduchý návod, či o činnost rázu shora naznačeného (pochody myšlenkové, tvoření samostatných úsudků).

Čís. 14751.

Vydání zabavených a do soudní budovy vzatých movitých věcí dlužníku, k němuž došlo v důsledku jeho rozkladu, avšak dříve než usnesení, jímž bylo vyhověno rozkladu, se stalo pravoplatným, je porušením úřední povinnosti ve smyslu § 1 zákona z 12. července 1872 č. 112 ř. z.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1935, Co III 1/35; důvody viz Úr. sb. čís. 2340.)

Čís. 14752.

Na náhradu škody způsobené v trestním řízení zabavením movitých věcí, jež bylo vykonáno četnictvem, lze žalovati podle zákona ze dne 12. července 1872 č. 112 ř. z. jen tehdy, bylo-li zabavení nařízeno soudem a to písemně.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1935, Co III 2/35; důvody viz Úr. sb. čís. 2341.)

Čís. 14753.

Místní soudní příslušnost, pokud se týká sporů z pojistných smluv, uzavřených před účinností zákona č. 145/34 Sb. z. a n. v oblasti práva platného na Slovensku, posuzuje se podle předpisů občanského soudního řádu slovenského.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1935, R III 682/35; důvody viz Úr. sb. čís. 2344.)